NAGYMAROS

2021. október
ünnepi szám

POLGÁRVÁROS KIRÁLYI PANORÁMÁVAL
Nagymaros Város Önkormányzatának ünnepi száma

A
Magyar Köztársaság Elnökének
224/1996. sz. határozata
városi cím adományozásáról.

A belügyminiszter előterjesztésére
a Pest megyében lévő

NAGYMAROS

nagyközségnek
a városi címet adományozom.

Ez a határozat
az 1996. évi július hó 1. napjával lép hatályba.

Budapest, 1996. évi június hó 10. napján.

Göncz Árpád
a Köztársaság elnöke

TARTALOM

- város lettünk 2
- óvoda 4
- iskola 5
- intézmények 6
- művelődés háza 8
- kultúra 14
- sport 23
- civilek 25
- árvíz 26

A JÖVŐNEK ÜZENÜNK

25 éve ismét város Nagymaros, a közel ezeréves város! 25 év egy negyed század. 25 év múlva nem tudjuk mi lesz, csak találgathatunk és üzenhetünk a jövőnek, elmondva, hogy milyen volt az a jelen, amiben most élünk, vagy akár az elmúlt 25 év.

Nagymaros jövője elsősorban rajtunk múlik. A város lakóinak elhivatottságán, közös értékeinkbe vetett hitén. Azt mondják, hogy aki a múltat feledi, az a jövőjét veszíti el. Mi most inkább üzenünk. Reményeinkről, hitünkről, életünk kihívásairól és harcairól, olyasmikről, ami érint és foglalkoztat mindannyiunkat.

Reméljük, Magyarország lesz a Kárpát-medence legélhetőbb állama negyedszázad múlva is, nem valami új, szörnyű vörös vagy más színű birodalom. Remélem, hogy a család, a hit és a tisztesség lesznek a legfontosabb értékek a jövőben is, amelyek hazánkat évezredes létezése alatt megtartották. Remélem nem lesz nemzetközivé a világ, és sokszínűségét nem fojtják szürke egyhangúságba, értékeit nem rabolják és cserélik le értelmetlen eszmékre.

Remélem, hogy nem nyílt, hanem emberséges lesz a jövő társadalma. Remélem nem befogadtató és elfogadtató, hanem elfogadó lesz a jövő Magyarországa, és a mostanihoz hasonlóan az emberek biztonságát és boldogulását, jólétét helyezi majd mindenek elé! Remélem magyar ország lesz Magyarország, és nem egy új Berlinnek vagy új Moszkvának alávetett tartomány.

Én a szolidaritásban és a modern, segítő társadalomban hiszek, melynek alapját az ország és mindannyiunk közös érdeke, a kisebbségek jogainak védelme, a többség akaratának betartása, a rend és a törvény jelentik! Ahol nem a gender, hanem a gyermek érdeke számít.

A mi rendünk és életünk törvényei a múltunkban gyökereznek, alapjait államalapítónk egykori gondolatai határozták meg. Ezek az értékek segítenek a legnehezebb időkben is. Szent István királyunk cselekedetei, intelmei és döntései a mai napig irányt mutatnak, és pontosan megfogalmazzák legalapvetőbb értékeinket. Megmarad hitünk Istenben, hazában és családban, hitünk egymásban!

Jöhetnek nehéz napok, és nyomaszthatnak nehéz évek. Ha a hitünk és az emlékezetünk megmarad, és át tudjuk adni értékeinket a gyermekeinknek, akkor nincs mitől féltenünk őket! Gyermekként sokat ültem nagyapám térdén, hallgatva mondatatit az életről, a szeretetről, a becsületről, a türelemről és a kitartásról. Az ő 25 évvel ezelőtti, önkormányzati képviselőként elmondott beszédéből idéznék egy gondolatot:

„Nagymaros Polgárai! Város lett a falunk! De a város, ahol élünk, csak akkor lesz az otthonunk, ha elfér a szívünkben. Ne féljetek! Hazánk sorsát nem irányíthatja az izmusok változó konstellációja, mert megjelölte azt már Szent István felemelt jobbja, mikor magasba emelte a keresztet. Hiszem és vallom annak megváltó erejét, mert - Megbűnhődte már e nép a múltat s jövendőt!"

Kérem, fogadják szeretettel e jubileumi kiadásunkat és a benne összegyűjtött 25 évünket!

HEINCZINGER BALÁZS POLGÁRMESTER

VÁROSSÁ NYILVÁNÍTÁS

Nagymarosnak Károly Róbert adott városi rangot először 1323. szeptember 24-én egy Visegrádon kelt oklevél szerint. Az oklevél sajnos eltűnt az idők viharaiban... A kiváltságokat azonban még nyolc király megerősítette:

1345-ben Nagy Lajos
1388-ban Zsigmond
1464-ben Mátyás
1492-ben II. Ulászló
1528-ban I. Ferdinánd
1571-ben Miksa
1609-ben II. Mátyás
1686-ban I. Lipót

A szöveg eredeti latin változata tehát nincs meg, másolata megtalálható egy 16. századi oklevél gyűjteményben. Viszont fennmaradt egyéb okmány 1323-ból, és a minket érintő oklevél valószínűleg szintén így nézhetett ki.

Károly Róbert igen tehetséges ősökkel rendelkezett, sőt francia és Árpád házi szentek is voltak a felmenői és rokonai között. Nevéhez fűződik a Visegrádi királytalálkozó 1335-ben – a három (magyar, lengyel, cseh) királyé. Károly Róbert nem volt hosszú életű, csupán 54 évet élt, Visegrádon halt meg, de egy korszak meghatározó uralkodója volt.

A legutóbbi, a tizedik várossá nyilvánítás 1996-ban, **Zoltai Mihály** polgármestersége alatt, 25 éve történt. Városunkat azután **Edöcsény András, Petrovics László** és **Heinczinger Balázs** polgármesterek vezették és vezeti.

A VÁROSI RANGTÓL A JÖVŐ FELÉ

Augusztusban a Sigil Galériában Murányi Zoltán nyitotta meg azt a kiállítást, melyet maga állított össze Nagymaros fejlesztésének 25 éve a városi rangtól a jövő felé címmel.

Nagymaros újkori városi rangját 1996-ban nyerte el, de ez a történet jóval régebbi, mint negyed évszázad, egészen középkori időkbe mutat vissza, városi múltunk majd 700 éves. A harmonikusan és folytonosan fejlődő kisváros létét a háború utáni években több beavatkozás bomlasztotta, de megakasztani még a Bős - Nagymaros vízerőmű beruházás sem tudta. A rendszerváltáskor nehezen induló önkormányzatiság kisebb lehetőségei valahol a várossá avatás környékén kaptak lendületet, de igazán a 2000-es évek elején nyílt meg az út Nagymaros számára is.

A kiállítás a 25 év fejlesztéseit ismertette, közel sem mutatott be minden építést, vagy társadalmi eseményt, de a tervezetten zajló, ciklusokon átívelő fejlesztésnek látványos keresztmetszetét adta.

A megemlékezés kiváló alkalom volt arra, hogy megálljunk és visszatekintsünk, büszkék legyünk értékeinkre és arra, hogy Nagymaros városi rangját visszakapta és egyúttal a jövőben is megtegyünk mindent, hogy erre méltó is maradjon – állt a kiállítás legelején.

Murányi Zoltán, – aki 22 éven át lelke és motorja volt a fejlesztéseknek az önkormányzatnál – vetített képes előadásban foglalta össze a várossá nyilvánítás óta tervezett és megvalósult építészeti projekteket. Az első részben Nagymaros 1324-től, az első várossá nyilvánításától az 1996-ig eltelt időszakot tekintette át. A település legújabb kori, legnagyobb katasztrófájaként értékelte a Bős-Nagymaros vízlépcső, erőmű megépítésének tervét, mely az ötvenes évektől beárnyékolta sorsunkat. A gyümölcstermesztő, turizmusra épülő, páratlan természeti szépségű település „hívószavai” a gát, az erőmű, lakótelep voltak, majd az építkezés leállításával csak a sebek maradtak.

Ebből a mély gödörből kellett Nagymarosnak kimásznia, ami egybeesett a rendszerváltás időszakával. A hogyan tovább kihívásra a második ciklusban **Zoltai Mihály** polgármestersége idején született a válasz: szerezzük vissza városi rangunkat!

NAGYMAROS
fejlesztésének 25 éve
a városi rangtól, a jövő felé
1996 - 2021

Az első öt évben elsősorban infrastrukturális fejlesztések történtek, gáz-, telefonhálózat, kerékpárút, 12-es út fejlesztése, a Szamaras rekultivációja. 2001-től indultak olyan pályázati lehetőségek, melynek keretében **Edöcsény András** polgármestersége idején megújult a Monsberger tér, föld alá került az elektromos hálózat, díszvilágítás került helyére, utcabútorok készültek, majd a Szent Imre tér és a Főtér felújítása következett. Főterünk formája egyedülálló, a két gesztenyesor lombkoronája boltozatként borul a közösségi térre, rendezvények, piac tartására ideális. Duna felőli részére került az Országzászló. Folytatása a központnak a Rákóczi út és a 12-es út felújítása volt, majd következett a Magyar utca **Petrovics László** idejében. A legfontosabb ott a Fehérhegyről lezúduló csapadékvíz elvezetése volt, megszépült ezután a felszín is egészen a Dunáig. Idén fejeződött be a Rákóczi út felújítása, melynek tervei már 1997-ben elkészültek... Néhány önkormányzati tulajdonú ingatlan is megújult, mint a könyvtár, a Sigil, két óvoda, de ezen a téren bőven van még teendő. Vízből is kijutott bőven, hol a hegy felől, hol a Dunából, 2002, 2006, 2013, mindenki emlékszik rá!

Én azt gondolom, hogy a várossá válás hajójára Nagymaros fölszállt, a hajó megállt már néhány állomásnál, de még nem ért a végcéljához. Kívánom a mostani vezetőknek, hogy ezt a hajót kormányozzák tovább, úgy, hogy jusson el további megállókhoz, további állomásokhoz, amelyek legalább hasonló eredményeket hoznak – zárta a nagyon hangulatos, saját élményekkel, anekdotákkal megtűzdelt előadását Murányi Zoltán.

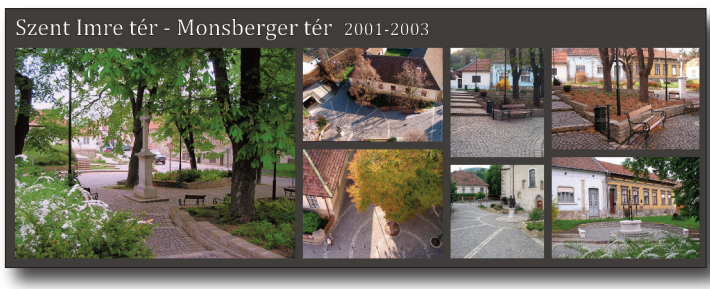

Az óvoda a második otthon

Egyik legrégebbi intézményünk, 1909-ben alapították. Alaptevékenysége az óvodai nevelés mára kibővült a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátásával valamint a nemzetiségi óvodai neveléssel. Három épületben működünk, a Magyar utca 15., Elsővölgy utca 2. és a Dózsa György utca 25. szám alatt.

Az elmúlt 25 évben a következők voltak az intézményvezetők:

1991-2008	**Csizmadia Ferencné**
2008-2013	**Harangozó Károlyné**
2013- 2014	**Zellerné Gerstmayer Judit**
2014-2016	**Rudolf Józsefné**
2016-2020	**Gerstmayer Judit**
2020-	**Hetényi Andrea**

2009. május 30-án egésznapos rendezvény keretén belül ünnepeltük az óvoda fennállásának **100 éves** évfordulóját. Erre emlékeztetnek az óvoda épületein elhelyezett emléktáblák.

A Magyar utcai épületet a 90-es évek második felében felújították (tető átrakás, külső tatarozás, aljzat, parketta- és bútorcsere), megújult a tálalókonyha, bevezették a gázt és a telefont. Akkor kezdődött az ételszállítás autóval, mind a mai napig változatlan módon. 1994-től 1997-ig, bezárásáig a bölcsőde is az óvoda irányítása alá került.

2010 év nyarán az önkormányzat pályázatot nyert csoportbővítésre. A felvehető gyerekek létszáma 75 főre emelkedett a három csoportszobában. Ekkor felújították a teljes fűtésrendszert is.

Az Elsővölgy utcai óvodát is felújították a 90-es évek végén: megújult a kerítés, a tető és a bútorok, valamint bevezették a gázt. 2009 nyarán a tetőszerkezetet ismét renoválták pályázati pénzből.

További felújítás következhetett 2012-ben. Az épülethez új épületszárnyat építettek, ebben elhelyeztek egy csoportszobát, egy korszerű tornaszobát, egy melegítő konyhát és egy irodát. A meglévő csoportszobákat a régi épületrészben teljes körűen felújították, valamint jelentősen bővültek az eszközök is. 2015-ben adták át.

Dózsa György utcai óvodát is renoválták a 90-es évek második felében: az udvar támfalat, kerítést, fedett foglalkoztatókat, tárolókat és játszótéri eszközöket kapott. További eredmények a tető átrakása, a gáz bevezetése, a csoportszobák bútorzatának cseréje és a gyermekmosdó felújítása.

2015-ös pályázatnak köszönhetően a Dózsa György utcai épület is a hozzáépített szárnyban egy csoportszobával bővült, kialakítottak egy öltözőrészt és takarítóeszköz tárolót, valamint felújították a mosdót. A 2017-es átadás után a felvehető gyermeklétszám 100 főre emelkedett.

A Magyar Falu Program keretén belül 2017-ben az „Önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok fejlesztése" c. pályázat lehetővé tette a régi épületszárny szigetelését, az elektromos hálózat, a fűtésrendszer korszerűsítését és a nyílászárók cseréjét, továbbá a lenti udvarrész korszerűsítését is. A 2019-es pályázat Óvodai játszóudvar-fejlesztés eredménye egy új játszótéri eszköz, amelyet 2020 nyarán adtak át.

Hetényi Andrea óvodavezető

AZ ISKOLA, A VÁROS SZÍVE

1996. szeptember elsején nagy izgalommal léptük át Dani fiammal a nagymarosi iskola küszöbét. Dani első osztályos lett, én pedig a német nyelvi osztály tanára.

Akkor még nem tudtam, hogy Nagymaros várossá avatásával fogok együtt jubilálni, mint ahogyan azt sem, hogy eredeti szakmámnak hátat fordítva végleg elköteleződöm a tanítás mellett. Nehéz röviden összefoglalni, mennyi minden történt az elmúlt 25 évben. Első gondolatom a régi tantestület volt. Vidám hétköznapjaink, sok kirándulás... Milyen szívesen nézzük a régi albumokat! Sajnos sokan már nincsenek köztünk, ám az emlékeket örökre szívünkbe zártuk.

A 90-es években az általános iskolai oktatás mellett működött egy nyelvi osztály és egy szakiskola. Közös összefogással épült a tornaszoba, az iskola felvette a **Kittenberger Kálmán** nevet. Művészeti iskola lettünk, **zene, néptánc és képzőművészet** tagozattal. A rászoruló diákokat és az iskolai programokat a Nagymarosi Iskoláért Alapítvány támogatta. Kapcsolatunk volt a stuttgarti székhelyű DJO szervezettel, diákjaink minden évben 6 hetet tölthettek Németországban. A legnehezebb talán a számtalan hagyományt, iskolai rendezvényt felsorolni, melyek a tanulás mellett egyrészt a diákéletet színesítik, másrészt gyermekeinknek lehetőségük nyílik tehetségük bemutatására.

Minden évben iskolánk adja október 23-án és március 15-én a műsort a városi ünnepségen, versmondó versenyeket rendezünk, megemlékezünk a magyar kultúra napjáról. Nagy jelentőséget tulajdonítunk a nemzetiségi hagyományőrző programoknak. Az utóbbi években – bár egyre nagyobb szerepet kap az angol nyelv, ám fontosnak tartjuk, hogy elődeink szokásait őrizzük. Minden évben szervezünk Márton napi felvonulást, megemlékezünk a malenkij robotról, sváb szokás szerint temetjük a telet, szenteljük húsvétkor a kutat és részt veszünk a Német Nemzetiségi Önkormányzat rendezvényein. Iskolánkban nagy szerepet kap a sport, talán nincs is olyan hónap, amely sportverseny nélkül múlna el. Meg kell említenünk a környezetvédelemmel kapcsolatos programjainkat. Lelkesen gyűjtjük a papírt, a gesztenyét, az elektromos hulladékot. A Föld napján akadályversenyt rendezünk, megemlékezünk a víz világnapjáról. Nagyon büszkék vagyunk a művészeti iskola tanulóinak koncertjeire, kiállításaira, néptáncbemutatóira.

Novemberében koncerttel emlékezünk meg az Ifjú zenebarátok napjáról, és tavasszal mindig nagy sikere van a Fiatal muzsikusok nagymarosi találkozójának, melyre a környező iskolákat is meghívjuk. Néptánc csoportjaink a Kittenberger napokon mutatják be tehetségüket a városnak. Nem feledkezünk meg az állatvédelemről sem, megünnepeljük az állatok világnapját, a Madarak és fák napját, részt veszünk a Máté Állatvédelmi Alapítvány munkájában. Nagy izgalommal készülünk minden decemberben a Csillagváró ünnepségre, tavasszal a nyolcadikosok alapítványi báljára. És még egy szót sem ejtettem az osztálykirándulásokról, színházlátogatásokról, erdei iskolákról, suli-bulikról...

2015-ben ünnepeltük iskolánk **100 éves** születésnapját. Emlékszem, milyen jó volt egész évben az ereklyéket, emlékeket gyűjtögetni! És milyen jó volt a régi kollégákkal, diákokkal találkozni!

Sajnos az elmúlt másfél év iskolánkat is új helyzet elé állította. A világjárvány miatt több hónapra be kellett zárnunk, programjaink elmaradtak. A tanítás egy része maszkban, zárt ajtók mögött, majd otthon, online zajlott. A tantestület nagy összefogásban, egymást segítve igyekezett, hogy a gyerekeknek a legtöbbet tudjuk nyújtani. Több diákunk vett részt különböző pályázatokon, a Föld napja akadályversenyt online rendeztük.

Egyszer azt olvastam, hogy az iskola a város szíve. Valóban így van. Egy kis közösség, ám egy nagy család. Mennyi mindent tudna még a gyönyörű iskolaépület mesélni! A tablók a folyosók falain... Hiszen itt koptatták az iskolapadot gyermekeink szülei, nagyszülei, dédnagyszülei....

Első tanítványaim mára már édesanyák, gyermekeik is a nagymarosi iskola hírnevét öregbítik. S bízunk benne, még nagyon sok évig!

HEINCZNÉ CSERNI KATALIN TANÁR

Nevelési Tanácsadó – Pedagógiai Szakszolgálat

Az intézmény 2002-ben kezdte működését, amikor Szikriszt Éva pszichológusnak és Heinczinger Antalnénak, (a Polgármesteri Hivatal volt munkatársa) köszönhetően sikerült a képviselő-testületet meggyőzni, hogy ennek a városnak is szüksége van nevelési tanácsadóra.

A segítő szakmáknak – pszichológiai, gyógypedagógiai ellátás - intézményes kereteket ez a döntés biztosított. A gyermekek pszichológiai ellátásának megismertetése és elfogadtatása Nagymaroson innen számítható. A kezdeti bizalmatlanság, majd az elfogadás és a bizalom kialakulásának folyamatát minden itt dolgozó szakember átélte. Az intézményben a pszichológiai ellátást **Réti Ágnes** klinikai gyermek-szakpszichológus biztosította, a tanulási problémák és beszédproblémák terápiáját **Finta Bernadette, és dr.Borkóné Hetényi Eszter** gyógypedagógusok, valamint **Karnis Gáborné** és **Staud Katalin** logopédusok végezték. Az intézmény 2006-ban egységes pedagógiai szakszolgálattá vált.

2013 óta állami fenntartású az intézmény, jelenleg 14 szakember dolgozik itt, gyógypedagógusok és pszichológusok, és a Szobi járás minden településén jelen vannak az iskolákban és az óvodákban. Az intézmény célja: tanulási problémák, olvasás-, írás-, számolászavarral, beszédhibával, gyenge fizikummal és idegrendszerrel küzdő gyermekek szakszerű pedagógiai és pszichológiai ellátása, a szülők, a családok, a pedagógusok támogatása . A nagymarosi székhelyű szakszolgálat a Szobi járás településeinek intézményeibe járó gyermekeket és szüleiket tudja fogadni. A szolgáltatások ingyenesek. A szülők és tanulók felkereshetik önkéntesen, valamint az óvoda, iskola, védőnő, orvos vagy egyéb intézmény javaslatára. A feladatkör bővült, a terápiás munka mellett a prevencióra is egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek. A járásban dolgozó segítő szakemberek (védőnők, gyámhivatal, gyermekjóléti és családsegítő szolgálat) munkájához szervesen kapcsolódik tevékenységük szoros együttműködésben.

Több szakmai rendezvény szervezése és sikeres lebonyolítása fűződik az intézmény nevéhez. Konferenciáink országos érdeklődést váltottak ki. Kezdeményezéseinket az önkormányzat minden esetben anyagilag támogatta, a civil lakosság is részt vett a lebonyolításukban. Néhány rendezvény a teljesség igénye nélkül:
2006-ban Magyar Mentálhigiénés Szövetséggel közös rendezésben Pedagógiai Mentálhigiénés Konferencia, 2010, 2012-ben Gyermekrajz konferencia, 2017-ben Kamaszodunk - Jubileumi konferencia, 2020-ban Fájdalmas örökségünk – Konferencia a málenkij robot emléknapja alkalmából. A kezdetektől 2005-ig Szikriszt Éva pszichológus, majd Staud Katalin gyógypedagógus, logopédus vezették az intézményt.

Staud Katalin volt intézményvezető

Mosoly család- és gyermekjóléti szolgálat

1997-ben a gyermekvédelmi törvény alapján családsegítői ellátást vezetett be Nagymaros. A szolgáltatást egy személy végezte a védőnői szolgálat helyiségében. Két évvel később megalakult a Térségi Gyermekjóléti Szolgálat is a gyermekjóléti feladatok ellátására a Váci út 32. szám alatt. Az intézmény szakmai hátteret biztosított 12 településnek.

2013-ban egy sikeres pályázatnak köszönhetően, a szolgálat méltó helyére költözött, a Rákóczi u.14. szám alá. A szuterén szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat mindennapos munkája folyik, az emeleten a közösségi foglakozások (klubok, prevenciós foglalkozások, táborok) zajlanak. A két szint közt az újonnan alakult családi napközi kapott helyet, mely pótolta a korábban már felmerülő bölcsődei ellátás hiányát.

Jelenleg 4 bölcsődei dolgozó, 4 család- és gyermekjóléti szolgálatos dolgozó, 1 négyórás asszisztens, 1 megbízásos pszichológus és 1 intézményvezető dolgozik a regionális feladatokat is ellátó intézményben, hiszen Nagymaros, Kismaros, Szokolya, Verőce és Kóspallag területén is dolgoznak. A családi bölcsőde nagymarosi gyermekeket lát el.

Feladatok a család- és gyermekjóléti szolgáltatás területén:

– tanácsadás családtervezési, pszichológiai, életvezetési, mentálhigiénés és nevelési kérdésekben,

– az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezése,

– családi konfliktusokban közvetítés és segítségnyújtás, mediáció,

– családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutás segítése,

– prevenciós szabadidős foglalkozások, táborok szervezése,

– ruha és bútoradományok közvetítése,

– egészségkárosodással kapcsolatos ügyek intézése,

– a munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékossággal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtása,

– csoportmunka hasonló problémával küzdő személyek segítésére.

A szolgáltatások térítésmentesen vehetők igénybe egyéni problémákkal, segítségnyújtási ötlettel, segítőszándékú bejelentéssel.

Bölcsődei ellátásunkkal a szülők munkaerő piaci visszatérésében nyújtunk segítséget.

Horváth Anikó intézményvezető

Gondozási központ (ÖNO)

A Gondozási Központ a kezdetektől a Vasút utca 6. szám alatt működik. A „Molinári-ház" az '56-os forradalom után a váci GE-Tungsram gyár gyereküdülője volt. Ezek után a Tanácshoz került, majd 1971-ben megnyitotta kapuit a nagymarosi idősek előtt. A kezdetekben csak bejárós idősekről gondoskodtak napközben, akik étkezésben részesültek, programokat szerveztek számukra, ők délután hazamentek. Első vezetője Sukerek Jánosné volt, majd Ivor Andrásné, akit Monostori Lászlóné, majd 1981-től Palásti Antalné követett.

Később már a szociális étkezés és a házi segítségnyújtás is az ellátandó feladatok közé került. A szociális ebédeket akkoriban még biciklivel hordták szét a városban. Később sikerült az alapítvány támogatásával autót vásárolni, ami jelentősen megkönnyítette az ebédek kiszállítását. Az adminisztráció teljes mértékben papír alapú volt.

Az épület akkortájt még nem a jelenlegi képét mutatta. 1999-ben kezdődött egy nagyobb építkezés, ami 2001 tavaszára készült el. Ekkor épült hozzá a mostani étkező-konyha és az e fölött lévő tetőtér. Ez az időpont összevágott az intézmény 30. születésnapjával. Ekkor az autót is sikerült egy fiatalabbra cserélni. Az évek előrehaladását mindig, minden vezető ideje alatt a fejlődés, gyarapodás, bővülés jellemezte mind szakmailag, mind a tárgyi feltételeket tekintve. Egyre nagyobb igény mutatkozott arra, hogy a város gondoskodjon az időseiről a nappali ellátáson túl is.

Az alapellátás körébe tartozó feladatokon kívül, szakosított ellátásként először 1985-ben fogadott az intézmény bentlakásos ellátottakat. Érdekességként: akkoriban 20 forintba került egy éjszaka. Fenntartónk az Önkormányzat azóta is folyamatosan ellátja ezt a feladatot. **Palásti Antalné**t 2002-es nyugdíjba vonulása után **Raszlerné Szalai Katalin** követte. Ekkor már elektronikussá vált az adminisztráció és egyre több és sokrétűbb követelmény állt fel a jogszabályok széleskörű szabályozásának az informatika korszerűsödésének köszönhetően. Az ő vezetése alatt alakítottak ki belső feljárót a tetőtéri szobákhoz, illetve liftet is építettek az épületbe, így lehetőség van a tetőtér teljes beépítésére az utcafrontig. Raszlerné Szalai Katalint nyugdíjba vonulása után **Szabóné Revák Mária** vette át a vezetést. Bár ő az első intézményvezető, aki nem nagymarosi lakos, nincs kötődése a városhoz, feladatát mégis lelkesen, az idősek iránti szeretettel, odaadással végzi. Az itt eltöltött eddigi 2,5 éve alatt a házat felújították, kicsinosították a tálaló konyha teljes bútorzatának cseréjével, festéssel, új bútorok beszerzésével, dekorációk, textíliák cseréjével. Mindig vannak újabb és újabb célok, amik megvalósításra várnak. Bízunk benne, hogy újabb sikeres évtizedek állnak még a nagymarosi Gondozási Központ előtt, szolgálva a város lakóit. Mert: *„A lelkesedés diktálja az iramot, de a kitartás éri el a célt!"* (Dan Millman) A félévszázados intézmény óriási terheket vesz át sok család válláról.

Városi könyvtár

Városunk könyvtára általános gyűjtőkörű, közművelődési könyvtár. A könyvtár az elmúlt 25 évben heti öt alkalommal, 31 órában fogadja az olvasókat, mely felnőtt kölcsönzőből, gyermekkönyvtári részből és raktárból áll. A könyvtári olvasószolgálat valóban az olvasók szolgálatából állt és áll.

A könyvtár állománya (a költségvetésből) évente 950 – 1000 kötettel gyarapodott, de természetesen szükség van folyamatosan tervezett selejtezésre is.

2019-től megkezdődött a könyvtár könyvállományának számítógépes feldolgozása. A könyvtári állomány nagysága jelenleg mintegy 36.000 kötet. Rendelkezésre áll még számítógép, színes másoló, nyomtató, projektor.

Pályázati forrásokból és önkormányzati önerőből teljesen megújult a könyvtár épülete az elmúlt 25 év alatt, jelentős támogatásokat kaptunk vállalatoktól és olvasóktól is.

A könyvtárban viszonylag kevés látogatót lehet egyszerre elhelyezni, leültetni, ezért pl. a nagyobb léptékű könyvbemutatókat a művelődési házban tartottunk. A könyvtár nagyon otthonos, az olvasótáborunk igen széles.

MŰVELŐDÉSI HÁZ, A KÖZÖSSÉGEK HÁZA

Mivel a településen csak a művelődési házban található olyan nagyterem, melynek befogadóképessége 200 fő körüli, így minden rendezvény, ami ekkora helyet igényel, itt zajlik. Használja az iskola, az önkormányzat, egyesületek, civil szervezetek, az egyház és amatőr művészeti csoportok. Itt rendezik az ünnepi megemlékezéseket, a városi nagyrendezvényeket és a hangversenyeket, kiállításokat. Még a véradást is itt bonyolítják le.

Állandó programok a művészeti iskola néptánc tagozatának foglalkozásai, a Nagymarosi Városi Nyugdíjasklub összejöveteli, a Nagymarosi Férfikar és Női Kar, a Dunakanyar Fúvósegyüttes, a Wildenrosen és a Die Blumen tánccsoport próbái. Van Hímzőkör, esetenként itt tartanak tánctanfolyamokat és angol tanfolyamot is.

Az elmúlt 25 év rendezvényei közül említést érdemelnek a komolyzenei hangversenyek, illetve a kiállítások. Minden évben több alkalommal volt hangverseny és képzőművészeti kiállítás is.

A kórushangversenyek közül kiemelkedő és mindig teltházas a Nagymarosi Férfikar, a Férfikari Találkozók, a Nagymarosi Női Kar, a Serenus Kórus és egyéb kórusok hangversenyei.

A Dunakanyar Fúvósegyüttes koncertjei és a fúvóstalálkozók ünnepi hangulatot varázsolnak mind a házban, mind a Főtéren, többször adott koncertet a Donaueschingeni zenekar is.

Komolyzenei hangverseny számos volt az elmúlt 25 évben, legfeledhetetlenebbek a Bogányi testvéreké és a Laczhegyi családé voltak. Emlékezetesek a Fiatal Muzsikusok Találkozója, az Ifjú Zenebarátok Napja és a minden évben visszatérő zenei tábort lezáró hangversenyek. A Művészeti Iskola zenei tagozatának vizsgahangversenyei minden szülő és pedagógus szívét megdobogtatja, büszkeséggel tölti el. Önálló zongora koncerteket adtak az elmúlt évtizedekben: **Lénárd Hajnalka, Hámori Eszter, Polgár Éva, Báll Dávid, Szalay Dávid** és **Szabó Tímea**.

Az idősebb generáció nótaklubot szervezett magának, a fiatalabbak nagy tömegben vettek részt a Misztrál Együttes és az Ismerős Arcok koncertjein.

A kiállítások igen látogatottak, tavaszi és őszi tárlatok nyílnak minden évben a nagymarosi és a dunakanyari alkotók munkáiból, de volt már párkányi és ipolysági festők tárlata is, gyermekrajz-kiállítás és a Volt egyszer egy Művésztelep tárlattal emlékeztünk a több évtizeden keresztül Nagymaroson működő Művésztelep alkotóira.

Számos egyéni kiállítás is volt, ahol a kiállítók mindegyike vagy marosi születésű vagy marosi kötődésű volt. Az egyetlen, marosi születésű Kossuth-díjasunk **Raszler Károly**é volt a legnevesebb, de az itt élő alkotók önálló kiállításai is sok látogatót vonzottak: **Béki Márton, Gulyás László, Svantek Andrea, Tankóné Borsos Dóra, Gaál**

Gabi, Hamvasné Bohák Mária, Legényné Andresz Gréti, Bácskainé Szösz Jolán, Jung Erzsébet, Volent Kati, Révész Antal és Judit, Sajó Boglárka és Váraljai Erzsébet, Kovács Andrea, M. Garami Mária, Deák Veres Mari, Vécsey Annamária, Simonyi Lajos, Micsei Ferenc, Soltész Gábor, Pénzes Géza, Muray Róbert, Maksai Attila, Bukovszky Julianna.

Önálló fotókiállítása volt **Fekete Istvánnak, Dely Kornélnak, Kiss Péternek, Pénzes Gézának, Szakál Pálnak és Szőcs László Zsombornak**.

Emlékezetesek a Kittenberger Kálmán Napok kiállításai (vadászat, természetvédelem, festészet, életmű), A pestistől napjainkig című, a Nagyszüleink elmondták, mi leírtuk, lerajzoltuk – ált. iskolás tanulók munkáiból született tárlatok. Több helytörténeti és kézimunka, patchwork kiállítás is volt helyiek munkáiból. Több alkalommal termény- és termékbemutató- val büszkélkedtek a helyi őstermelők, nyugdíjasok.

Számos színház előadásnak adott otthont a ház, mint a TÉR Színház, a Fónay Márta Drámai Műhely, önálló előadóestek voltak: Rubold Ödön és Götz Anna, Fábián Éva, Gryllus Vilmos és Dániel, Erkel Operastúdió, Heinczinger Miklós, Berecz András. Önálló műsorokban idéztük fel Wass Albert, Máray Sándor, Arany János szellemiségét, de volt Brusznyai Árpád és Zsombori Miklós emlékest is.

Könyvbemutatókon dedikáltak a szerzők: **Döbrössyné Valentin Kriszta, Id. Seregi György, Papp Mara,** de voltak élménybeszámolók is, mint a világjáró **Mihály Gáborék**.

Aktív civilszervezetek működnek a városban, amelyek fontosnak érzik, hogy segítsék bővíteni a kulturális programokat. Jelentős szerepet vállaltak/vállalnak a szervezésben. Az elmúlt 25 évben: **Anna Klub, Nyugdíjasklub, Cédrus, Károly Róbert Társaság, Borbarátok Köre.**

Táboroknak is nyújt a ház közösségi teret, mint táncház-, napközis-, dráma-, zenei-, kézműves-táborok.

Bálok, bulik rendezésében is szerepet vállal a ház. Rendeztek már alapítványi, Erzsébet, Katalin, locsoló, sváb, vadász bálokat, de tartanak rendszeresen a borosok, a kajakosok, az iskola, a Polarys bulikat, szilveszteri együttléteket. Táncházakat, tánccsoportok bemutatkozását is lehetővé teszik a művelődési házban.

Külső szervezeteknek, intézményeknek is adott és ad otthont a ház, mint ünnepi megemlékezések, versmondó versenyek, Honismereti Egyesület találkozói, Keresztény Ifjúsági Találkozó, MÁTÉ rendezvények, Idősek Világnapja, Pedagógiai Szakszolgálat konferenciái, Pax Corporis rendezvényei, NAFIA konferencia, megemlékezések a Malenkij robot-ról.

Számos családi rendezvényt is tartanak rendszeresen.

Az önkormányzat a 25 év alatt - amikor lehetőség volt rá -, rendkívül sok pályázatot nyújtott be, illetve polgári kezdeményezések, gyűjtések is segítették a részbeni megújulást. Megtörtént a nyílászárók cseréje, ebben az évben újult meg a vizesblokk.

MÁNDLINÉ SZABÓ KATALIN

Ahol gyógyulhatunk

A nagymarosi 1. számú körzetet az elmúlt 25 évben dr. Rendessy Annamária doktornő látta el, asszisztensként mellette dolgozott kezdetben dr. Szigeti-Benedek Sándorné, később Baranyi Sándorné nővér, jelenleg Járik Zoltánné, Éva és Ember Józsefné, Ildi.

Rendessy doktornő nyugdíjazásáig rendelt, ügyelt, helyettesített, felvállalta a Caritas vezetését, szegényebb sorsúakat felkarolt, beírta magát Nagymaros történetébe. Nyugdíjazása után még félállásban rendelt **dr. Juhász Attila** mellett, az ő távozása után jelenleg három nap rendel és még ügyeletet is vállal, fáradhatatlan. A város ebben az évben díszpolgárává választotta.

A 2.körzetben a mindenki által szeretett és tisztelt **dr. Pátzay Pál** halála után fél évig **dr. Fodor Miklós** volt a körzet háziorvosa, 2004-től **dr. Zombory Klára** viszi vállán **Maurer Jánosnéval, Manyival** a körzetet. A doktornő 17 éve rendel, ügyel, helyettesít hihetetlen teherbírással a betegek legnagyobb megelégedésére. Maurer Jánosné Manyi 40 éve szolgálja a nagymarosi betegeket, infúziót ad, házhoz megy a frissen műtöttet gondozni, elkísérni a haldoklót utolsó óráiban. 2020-ban a város Pro Urbe díjjal jutalmazta.

A gyermekeket kezdetben **dr. Kampós Kata** doktornő (Vácról), később **Dr. Tóthné Stuhl Aranka** gyógyította négy évtizeden keresztül, ebben az évben a város Pro Urbe díjjal jutalmazta. 2010-től **dr. Hajnal Katalin** gyermekorvos és **Erdősné Tóth Mária** asszisztens látják el gyermekeinket. Fogorvosunk **dr. Branyiczky László** volt évtizedeken keresztül, nyugdíjazásáig.

Az elmúlt 25 évben a valamikor társadalmi munkával épült egészségházban zajlott a rendelés, melynek komolyabb felújítása pályázati pénzből és önkormányzati forrásból 2020 őszén kezdődött, átadása 2021 késő őszére várható.

Orvosaink jelenleg nem csak azért dolgoznak nehezített körülmények között, mert ki kellett költözniük a felújítás miatt az egészségházból, hanem mert a tavaly berobbant pandémia miatt a rendelési időn kívül oltópontként működnek.

Deutshe Nationalitäten Selbstverwaltung in Grossmarosch

Nagymarosi Német Nemzetiségi Önkormányzat

Nagymaros sváb lakosságát érintő meghurcoltatások, a malenkíj robot és a kitelepítések nagymértékben hátráltatták a nemzetiségi identitás újraélesztését, továbbá gátolta a félelem és a féltés minden sváb településen.

Többszöri próbálkozással, kezdeményezésemre végül is 2006-ban megalakultunk, mint önszerveződő csoport „Nagymarosi Dunai Svábok Közössége" néven. Célunk a nemzetiségi (sváb) értékek és kultúránk továbbvitele a hagyományok felelevenítésével, örökségünk megtartásával.

2010. október 18-án történelmi lépésként létrejött a Német Nemzetiségi Önkormányzat Dounauschwäbische Selbstverwaltung Grossmarosch,- elnevezéssel. Az akkor megválasztott négytagú önkormányzat képviselői **Furucz Anita, Furucz Angéla, Heinczné Cserni Katalin** és **Ivor Andrásné** elnök voltak. Megterveztük feladatainkat, megfogalmaztuk céljainkat: a hagyományok megismertetése és ápolása.

Híreinket Schwäbenkunde címmel a Nagymaros havilapban közöltük, Márton napi hagyományteremtő felvonulást rendezünk, adventi koszorú és Bethlehem állítás színesíti az ünnepet a városban, német nyelvű szentmise van rendszeresen. A Mindenki karácsonya programban részt veszünk, sváb bált rendezünk, télbúcsúztató autentikus programra invitáljuk a marosiakat. Sájbázunk, tojásfát állítunk, Heilige Bergmessére hívjuk a hagyományaikat megtartani kívánókat, májusfát állítunk, sváb főzőversenyt rendezünk a Schwabenfest keretében. Német nyelvtanfolyamot indítottunk felnőtteknek, Mikulás és gyermeknapot rendezünk, a Malenkíj robotra emlékezünk évente, nemzetiségi gyermektábort szervezünk, nemzetiségi óvoda és iskolai osztályokat támogatunk technikai eszközökkel. Szoros az együttműködés a Duna menti önkormányzatokkal.

Német nyelvű köszöntő táblánk van a város kapujában, az örökös májusfa „Maibaum" látható a Panoráma parkolóban, valamint a betelepítés szimbóluma, az Ulmi skatulyát a hajóállomásnál állítottuk fel, rajta az ifjú házasok emlékszívével. 2017-ben nyílt meg a Tájház, örökségünk háza, amely bemutatja a helyi sváb életvitelt.

A soron következő újraválasztásnál képviselő volt még **Lénárt Kitti**. Jelenleg **Hetényi Andrea, Kurczbacher Dávid** képviselőkkel valljuk: "ha nincsenek gyökerek, nem alapozható a jövő sem." Ez az irányvonal erősíti munkánkat.

Mesélő ház a múltról – Tájházunk

Nagymarosi Német Nemzetiségi Önkormányzat működtetésével 2017-től várja Nagymaros Nyár utca. 2 szám alatt,egy patinás sváb házban a látogatókat a Tájház, közösségi ház.

Célja:hogy megismertesse a jövő generációjának a múlt értékeit, kultúráját, használati eszközeit, történelmi értékeit.

A település 70 %-a sváb gyökerekkel rendelkezik, így nem volt kérdés, hogy a hagyományokat és régmúlt idők szokásait felelevenítve a Tájház-közösségi ház megvalósuljon.

Berendezésével arra törekedtünk,hogy érzékeltessük az oda látogatónak a múlt életvitelét, szüleink, nagyszüleink otthonosságát.

A konyhában megtalálható a csikókályha, mely a sparhert elődje,rajta a sokáig meleget tartó vasedények, lábosok. A stelázsin konyhai eszközök, cserépedények, melyben a többféle házilag elkészített lekvárok, a kertben megtermelt gyümölcsök. Az Ó-német konyhai szekrényben a polcok csipkézett, horgolt szegélyezéssel díszítve őrzik a még 1800. évekből is átörökített, családi felirattal jelzett porcelán cukortartót és teáskészletet, edényeket, konyhai használati eszközöket. Természetesen a sezlon, a gazda napközbeni pihenőhelye is a helyén van, de ugyanúgy a vízpad a vizes vödrökkel, továbbá a porcelán mosdó és kancsó a mosakodáshoz.

A jellemzően fűtés nélküli „tiszta szobában" gyönyörű, azsúrozott ágyneműhuzatok vannak, amit a szekrényben külön gyűjtve stafirungként is összekészítettek. Nem maradhat el az ágy fölött a szentkép, az éjjeli szekrényen az imakönyv és rózsafüzér. A mai napig a svábok igen vallásosak és gyakorolják a hitüket. Éppen ezért a feszület, a sok-sok szentkép uralja az összképet. Szoros együttlétben élt több generáció, így megtalálható a három funkciós etetőszék, mely játszáshoz hinta-palintaként működik, de a nagymama is helyet kapott egy varrógép előtt, mellette a kis unoka tanulópadja. A gangon és a fészer alatt sok-sok földműveléshez és állattartáshoz, önfenntartáshoz használatos eszközök idézik a múltat.

Ivor Andrásné, a NNNÖ elnöke

Római Katolikus Egyházközség

Helyi közösségünk áldásként élte meg, hogy az elmúlt évszázadot szinte három plébánosunk szolgálata ívelte át, Monsberger 1917-1946, Horváth István 1947-1981-ig és dr. Zimonyi János 1981-2011-ig. Ezalatt számos káplán is gazdagította a közösség életét. Gáspár István 2011-2020-ig, 2020 augusztusa óta dr. Csáki Tibor áll egyházközségünk élén.

Dr. Zimonyi János atya idejében imádkozó kis közösségek sokasága született, folytatódtak a Katolikus Ifjúsági Találkozók évente kétszer, újraindult a cserkészmozgalom, ökumenikus imahéten fűzzük szorosabbra – azóta is – református testvéreinkkel a kapcsolatot. Rendszeressé váltak a Misztrál adventi koncertek és a nyári fesztiválok is. Visszakerült egyházi fennhatóság alá a közösségi ház, mely azóta kívül-belül megújult, a templomba gázfűtés került, a Rókus és a Kálvária kápolnákat renoválták.

Gáspár István plébános időszakában váltak rendszeressé a nosztrai zarándoklatok, a vacsora fehérben a Főtéren július utolsó szombatján, Szent Ignác-i lelkigyakorlatok, Szent Lélek Szeminárium, rendszeres női és férfi lelkigyakorlatok, vendégelőadókkal a Házasság Hete, az Idősek Hete, Családtáborok zajlottak nyaranta 100-150 fő jelenlétével, Apa-Fia-Nagyapa kenuzás, egyházközségi disznóvágás, Nyitott Templomok éjszakájába való bekapcsolódás.

Elmélyültek az adventi, a nagyheti és a pünkösdi szertartások, évente egyhetes táborozáson kovácsolódnak össze az Észak-Duna Menti Ifjúsági Találkozón a térség fiataljai, melynek a plébánia kert és a közösségi ház ad otthont, állandó szentségimádás van a templomban.

Megtörtént az Árpád-korban épült templomunk külső és belső restaurálása, a plébániaépület megújulása, a közösségi ház külső-belső felújítása folytatódott, megkezdődött és máig tart a város területén található tíz kőkereszt restaurálása.

Dr. Csáki Tibor atya nagy hangsúlyt fektet a lelki megújulásra, ezért az eddig eltelt egy év alatt jártunk családos zarándoklaton Márianosztrán, a nemrég restaurált pálos romoknál, ahol jubiláló házaspárok, kerek évfordulót ünneplők számára közös hálaadást is tartottunk. Hittanosok, ministránsok rendszeresen vesznek részt kirándulásokon, biciklitúrán, nyári táborokban 60-140 fő részvételével. Több héten keresztül tartó lelkigyakorlaton mélyíthettünk tudásunkat és a Jó Pásztorba vetett hitünket, rendszeres előadásokon tanulhatjuk a nevelés fortélyait **dr. Pécsi Rita** jóvoltából, rendszeres imaestek vannak a templomban és online is. Ebben az évben volt az egyetemes egyház nagy ünnepe, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus, amelynek programjába aktívan bekapcsolódtunk, templomi kórusunk része volt a 2000 fős közös kórusnak, a Ferenc pápa által celebrált zárómisén résztvevő 250.000-es tömegben marosi hívők sokasága is ott volt.

dr. Hadi Ferenc volt világi elnök

Nagymarosi Református Egyházközség

A Nagymarosi Református Egyházközségben Füstös Gábor volt a gyülekezet lelkipásztora, amikor településünket várossá nyilvánították. Ebben az időben kapta meg az egyházközség hagyaték útján a börzsönyligeti nyaralót, ahol több gyermektábor és ifjúsági alkalom esemény volt. Ezekre ma is örömmel emlékeznek az azóta felnőtt fiatalok.

2002 májusában lett **Márkusné Láng Ilona** a gyülekezet választott lelkipásztora. A kétezres évek végén történt, hogy a templom, a gyülekezeti ház és a parókia teljesen új fűtésrendszert kapott Dr. Mikhaylik Natalija írónő adományából. 2013-ban testvérgyülekezeti kapcsolat jött létre az erdélyi Vadasdi Református Egyházközséggel, amelyet azóta is ápolunk. A diakóniai szolgálat tovább folytatódott gyülekezetünkben, támogatva az Őrbottyáni Juhász Zsófia Református Szeretetotthon Fogyatékosokat Ápoló és Gondozó Intézmény gondozottjait. A 2010-es évek végére gyülekezetünk a népegyházi jellegét egyre inkább elhagyva hitvalló gyülekezetté kezdett válni.

2019. november 10-től egyházközségünk megválasztott lelkipásztora **Kéri Ákos Balázs**. Mivel a korábbi lelkipásztor nem lakott a településen, ezért a közel 20 éve nem lakott parókiát lakható állapotba sikerült felújítani az egyházmegye támogatásának jóvoltából. 2020 tavaszán pedig elkezdődött a templom külső felújítási munkálatainak szervezése. Gyülekezetünk élete új lendületet vett, erősödött a gyülekezet hitvalló evangéliumi lelkisége is. Számos, gyülekezetünk épülését, növekedését, lelki megújulását szolgáló missziói és gyülekezet építő alkalom indult el, bár a koronavírus következtében

bejelentett korlátozások gyülekezeti életünket is megnehezítette. A járvány ellenére az elmúlt alig két év alatt több mint negyven fővel növekedett a gyülekezeti tagok hivatalos lélekszáma és bízunk benne, hogy Isten Szentlelke által tovább növekszik.

Célunk, hogy mind a régi, mind a beköltöző nagymarosi lakosoknak hirdessük az Úr Jézus Krisztus evangéliumát a legtisztább bibliai módon. Ebből a célunkból nem engedhetünk sem a jelenben, sem a jövőben. Minden időben a Szentírás változhatatlan üzenetéhez kell ragaszkodnunk és szeretettel hirdetnünk embertársainknak. Nyitott szívvel és befogadó szeretettel várunk mindenkit, aki meg akarja ismerni ezt az üzenetet.

Kéri Ákos Balázs lelkipásztor
Nagymarosi Református Egyházközség

ITT NEM TÖRTÉNT SOHA SEMMI

Mondják főleg azok, akik ritkán tisztelnek meg jelenlétükkel egy-egy rendezvényt. Nézzünk bele 25 év „várostörténetbe”, hogy volt-e esemény, rendezvény a kultúra berkeiben? A számvetés nehéz a bőség zavara miatt, mindent felsorolni képtelenség, akinek a rendezvénye kimaradt, attól előre is elnézést kérünk. 1996 után beindult a civil élet, néhány kultúrára szomjas és lelkes ember letett valamit a köz asztalára, amiből a hálás közönség válogathatott.

Kezdjük a kiállításokkal... Előbb kezdődtek és máig tartanak a nagymarosi festőkör – változó nevek alatt – tavaszi és őszi tárlatai. Körük idővel bővült a Nagymaroson élő/alkotó művészek munkáival. Volt néhány figyelemre méltó egyéni kiállítás is, mint 2003-ban a **Három Raszler – Raszler Károly és fiai**, **Gulyás László** 2005-ben, majd **Béki Márton, Legényné Andresz Gréti** válogatása a művelődési házban. A 2014-ben

megnyitott **Sigil Galériában** kisebb, de nem kevésbé értékes kiállításokat láthattunk, mint **Seregi György** kovácsolt alkotásait, **Szigethy István** festményeit és rajzait, **Veress Tamás** grafikáit. **Murányi Zoltán** bemutatta levelezőlap gyűjteményét, továbbá sok fotó kiállítás volt és még számos képzőművészeti alkotás is helyet kapott időszakos kiállításokon. A Prim-Kert Galéria is kiállította helyi művészek: **Köblitz Birgit** üvegművész, **Nagy Attila, Seregi György** és **Kaubek Péter** szobrászok, valamint **Hortoványi Kettős Tamás** alkotásait.

A Károly Róbert Társaság tagjai
Tihanyi Zsuzsanna kiállításán

2008 és 2012 között működött a **Károly Róbert Társaság**, amelyet négy nő alapított azzal a céllal, hogy a templommal szembe-

A magyar bor fazekas szemmel,
Gy. Kamarás Kata kiállítása

ni nagy pincének valamilyen funkciót találjanak. Először rendbe kellett hozni az 1700-as években már meglévő pincét, ehhez lelkes emberek tevékeny segítséget nyújtottak. A falak, ajtó, szellőztetés felújítása nem kevés anyagi és fizikai erőt igényelt. A helyiség csak kő, üveg és kerámia tárgyak kiállítására alkalmas, mivel elég nyirkos. Az első kiállítás helyi képzőművészek alkotásait mutatta be, később még egy ilyen bemutató volt. **Kamarás Kata** keramikus kétszer, **Tihanyi Zsuzsanna, Nagy Attila, Kaubek Péter, Bálint Zsombor** szerepelt önálló kiállítással. A vendégkönyvben több, mint 500 bejegyzés található, a látogatók 24 országból érkeztek. Legérdekesebb volt a téglakiállítás, a száz éve megszűnt nagymarosi téglagyár termékeiből. A téglákat lelkes gyűjtők tartogatták kertjükben és bocsátották rendelkezésre.

Tégla-kiállítás, pecsétes téglák

A pince pár évre bezárt, majd **Bálint Zsombor** karolta fel a kiállítások ügyét néhány évre, így járt közöttünk **Petrás Mária** is, aki nemcsak szép kerámiáit mutatta meg, de a megnyitón csángó dalokat is énekelt. 2020-ban először nyitotta meg kapuit **Rajner Miklós és Mária**, hogy kertjük lehetőséget biztosítson helyi művészek számára, hogy képzőművészeti alkotásaikat, művész fotóikat bemutathassák, megismerkedjünk helyi történelmünkkel és zenei produkciókkal kápráztassák el az érdeklődőket.

Nagymaros köztéri szobrokkal is gazdagodott, és ami különösen szép, hogy itt élő szobrászok alkotásai. A Duna partján álló Millenniumi emlékkutat, **Seregi György** alkotását **Jankovics Marcell** avatta fel.

A templom előtt álló Szent István és Boldog Gizella szobrát **Lukács István** készítette 2001. augusztus 20-ra. Lukács István alkotását, az árvízi összefogás szimbólumát 2003. október 23-án leplezték le. Az eseményt **Szabados György** beszéde tette emelkedetté. 2006-ban felállították a **Zoller Csaba** által életre hívott díszkutat a Szent Imre téren, amelynek kovácsoltvas részét Seregi György készítette. Ugyanez év szeptemberében leplezték le a Fő téren **Nagy Attila** alkotását, a Szent Márton szobrot. Lukács István 2010-ben faragta a Szent Erzsébet szobrot, amelyet a hasonló nevű téren állítottak fel a szent ünnepére. Szintén neki köszönhetjük a könyvtár előtti Pállya Celesztin mellszobrot.

Seregi György Életfa c. alkotását Jankovics Marcell avatta fel

Kaubek Péter szobra a Duna-parton

A zenei élet is felélénkült. A **Nagymarosi Férfikar** mint rangidős (ma már 117 éves) említtessék meg először. A legtöbb rendezvény fényét emelik, de adtak koncerteket, és nagyon népszerűek voltak az általuk szervezett kórustalálkozók. Ugyanígy kell szólnunk a **Dunakanyar Fúvósegyüttesről** is, sok szép délutánt köszönhetünk nekik. A Nagymaroson élő zongoraművész, **Szabados György** két koncerttel is megtisztelte a helybelieket 2000-ben és 2002-ben. 2010-ben lépett fel először a **Nagymarosi Női Kar**, azóta helyben is és máshol is szép sikereket arattak, szép fellépő ruhájukban minden rendezvény fényét emelik. Még 1998-ban járt nálunk **Sas Szilvia** operaénekesnő és **Érdi**

Kelemen Barnabás, Bogányi Gergely és Bogányi Tibor a nagymarosi templomban

Tamás zongoraművész. 2000-ben **Pitti Katalin** operaénekes volt a vendég, valamint **Cs. Nagy Ildikó** és **Klenyán Csaba,** a következő évben pedig a **Bogányi testvérek** koncerteztek. Fellépett még **Lénárd Hajni, Lachegyi Imre**, a váci ütős zenekar. 2016-tól a Sigil Galéria adott helyet évente az **Adyton** eseményeinek. Augusztusban egy hetes kortárs zenei műhelyt szerveztek Szabados György tanítványai, ahol megidézték a mester szellemiségét. Esténként koncertet improvizáltak, majd telente több „Adyton-koncertet" is tartottak az improvizatív zene kortárs képviselői. Rendszeresen, nyáron és karácsony előtt, évente kétszer ad koncertet immár 20 éve a **Misztrál** együttes Nagymaroson. Az énekelt versek műfajában jelenleg a legnagyobbak között vannak, de saját szövegeikre is írnak zenét. **Heinczinger Miklós** zenész-énekesen keresztül született meg marosi, erős kötődésük, hiszen ő Nagymaros szülötte.

Heinczinger Miklós zenész-énekes

A kultúra szervezésére 2003-ban megalakult A Nagymarosi Nők Asztaltársasága, röviden **ANNA-klub**. Tíz nő fogott neki szervezni, előadókat meghívni, hangulatos teadélutánokon vendégül látni az érdeklődőket. Teával és süteménnyel bátorítottak mindenkit a kultúra fogyasztására... Itt kell megemlíteni a **Fekete Sas Fogadó** kedves gesztusát, hogy a rendezvényeket befogadta. A teadélutánokra érde-

Seregi György és Szabados György

kes és értékes embereket hívtak meg. Az első között volt **Gyurkovics Zsuzsanna** és **Bogányi Gergely,** beszélgetőtársuk **Bőzsöny Ferenc** volt. Aztán eljött **Dévai Nagy Kamilla, Jókai Anna, Bagdy Emőke, Szörényi Levente, Fábián Éva** mesemondó, **Berecz András, Szabados György, Schäffer Erzsébet, Kampós Katalin** gyermekorvos és még sokan mások. Vasárnapokon filmklub volt, jó értékrendet közvetítő művészfilmek várták a közönséget, mint a **Bánk bán**, a **Hídember**, az **Amadeus**, stb. Színházi produkciókat is hívtak a művelődési ház színpadára. Járt itt a T**érszínház, volt Wass Albert est, Márai est, Sütő András est**. Nyaranta több alkalommal szerveztek térzenét a Fő tér vasárnap délutáni egyhangúságát felvidítandó.

Nepomuki Szent János történetét előadók a nagymarosi gyerekek

Döbrössyné Valentin Kriszta – mint jeles helytörténeti felelősünk – is szervezett kiállításokat és megemlékezéseket. Miután előkerült és felállíttatott Nepomuki Szent János szobra a Dámon, 2009. május 16-án a szent emléknapján kis közönségnek elevenítették fel a mártír életét fáklyás ünnepi műsorral. Hamarosan kiállítást rendezett „A pestistől napjainkig" címmel, és ha már járvány, akkor a temetési szokások volt a következő kiállítás témája 2012-ben: „A mulandóság hagyatéka". Ezek a témák egy 2015-ben megjelent könyvben is lecsapódtak: „Egészség és kórság Nagymaroson". Kilenc

Egészség és kórság c. könyv bemutatója, dr. Rendessy Annamária búcsúztatója

könyvének megjelenését mindig telt házas könyvbemutatókon ünnepelte a lelkes közönség. Minden könyv nagymaros múltjának egy-egy darabját dolgozta fel. „Bölcsőtől a koporsóig"... 2014-ben műsort szervezett az 1914-ben kitört I. világháborúra emlékezendő a Szent Márton Közösségi Házban. 2015 Szent Márton jubileumi éve volt, szintén láthattunk itt egy kis kiállítást a szentről helytörténészünk szervezésében és előadást hallhattunk róla.

Szőlészeti kiállítás a Nyugdíjas klub rendezésében

2011-ben megalakult a **Kerekegyle**t nevű társaság kultúrtörténeti értékeink megóvására. Legsikeresebb és legnépszerűbb eredményük a Fő téri piac megszervezése. Előadókat hívtak meg különféle helyszínekre. Akadtak egyéb szervezések is, járt nálunk **Kondor**

A mulandóság hagyatéka c. kiállításon

Katalin egy beszélgetésre, előadást tartott **Molnár V. József, Czakó Gábor, Erőss Zsolt**, bemutatkoztak a **Hazajárók** c. filmsorozat alkotói, **Brusznyai Árpád** emlékest, **id. Seregi György** könyvének bemutatója, „A mi Dunakanyarunk". Voltak filmvetítések, élménybeszámolók, borbemutatók, borversenyek, majálisok a futballpályán. Mind olyan események, amelyek a települést népét összehozták, közösséggé kovácsolták. A nyugdíjas klub izgalmas kézimunka és terménykiállítást rendezett kétszer is.

A Szent Korona utazása hajóval Esztergomba és vissza

Sok embert megmozgató esemény volt 2001. augusztus 15-én a Szent Korona „látogatása", amikor ünnepélyes keretek között szállították Esztergomból Budapestre. A Duna-part tele volt izgatott és meghatódott emberekkel, amikor 6 órakor megszólaltak a harangok és elsuhant a hajó.

Minden évben megemlékeznek a Szovjetunióba elhurcolt nagy-

Szentmise a malenkij robot elhurcoltjaiért

marosiakra. 2015 óta emlékükre zarándoklat indul Kálkápolnára – ők is gyalog tették meg az utat fagyban, hóban, a zarándokok is. Elő-

Kittenberger-napok afrikai táncbemutató

ször csak három ember, de azóta több tucat fiatalember érzi át az események tragikumát és rója le kegyeletét ebben a formában.

Minden nyár elején megrendezik a Kittenberger napokat. A programok tisztelettel adóznak a kutatónak és írónak. Hatodik éve rendezi meg a Borbarátok Köre augusztus 20-hoz kapcsolódva a Borünnepet, ahol idén már 13 borvidék képviselője volt jelen. A borutcában pezsgő hangulatban volt a város és a látogatók.

Mindenki Karácsonya a Monsberger téren-ANNA klub

A nem teljes körű felsorolás végére érve elszomorodtam. Annak ugyan örülni kell, hogy ennyi minden történt, de tudatosult bennem, hogy a 25 év alatt hány alkotó, szervező, közreműködő és néző nincs már közöttünk. Legyen ez az áttekintés tiszteletadás az ő emlékük előtt is.

Tharan-Trieb Marianne

Nagymaros díszpolgárai

† 1993. Dr. Habsburg Ottó
† 1993. Ormándi József
† 1997. Dr. Rusvay Tibor
† 1998. Hovanecz János
1999. Uli Hüttl
2000. Mayer József
2000. Brusznyai Margit
† 2007. prof. Dr. Gánti Tibor
2008. Dr Kerényi Lajos
2009. Mándliné Szabó Katalin
† 2010. Dr. Szabados György
† 2011. Raszler Károly
† 2012. Kittenberger Kálmán (posztumusz)
† 2013. Ivaskovics József
† 2013. Rotter Emília (posztumusz)
2014. Petrovics Kálmán
† 2014. Mihajlik Natália Kosztyantinyivna
† 2015. Kautz István
† 2015. Nagymarosi Mihály (posztumusz)
2016. Zoltai Mihály
2017. Csermely György
† 2018. Pállya Celesztin (posztumusz)
2019. Szalma László
2020. Gáspár István
2021. Hollikné dr. Rendessy Annamária

Nagymaros Város Közszolgálatáért kitüntetettek

2011. Murányi Zoltán
2012. Mészárosné Hutter Erzsébet, Müller Ágnes
2013. Mészáros Dezsőné, Demeter Péterné
2014. Rácz Józsefné, Heincz Tamásné
2015. Szigeti-Benedek Gabriella
2015. Dr. Horváth Béla
2016. Horváth Anikó
2016. Szikrisztné Holecz Erika
2017. Lukács Lívia, Genzelmann József
2018. Raszlerné Katalin, Papp József
2020. Maurer Mihályné, Varga Józsefné

Nagymaros Ifjúságáért Emlékéremben részesültek

† 1997. Oszténi Endre
† 1998. Heincz Gézáné
1999. Petrovics Györgyné
† 2000. Jakus Mihályné
2003. Valentin László
2004. Nieberl Károly és Gyimesi László
† 2005. Mundi Jánosné
† 2007. Raszler József né, Ballagó József
2008. Csizmadia Ferencné, Garami Mária
2009. Bezeczky Árpádné,
† Zoltai Zsolt
2010. Gyarakiné Márton Magdolna, Sípos Ferencné
2011. Bessenbacher Gézáné, Heinczné Cserni Katalin
2012. Dr. Borkóné Hetényi Eszter, Baranyay Péter
2013. Niegreisz Anna
2013. Varga Zoltánné
2014. Végvári Györgyi
2014. Szekeres Ferenc
2015. Gaszner Józsefné
2015. Kiss Judit
2016. dr. Jancskár Sándorné, Horváth Dávid
2017. Pataki Pálné, Fábián Szabolcs
2018. Hámori Tiborné, Palotayné Scheili Marianna
2020. Hamvas Brigitta, Schindlerné Dajkó Mónika
2021. Oláh Norbert és Melisek Máté

Pro Urbe díjazottak

1995. Petrovics Kálmán, Petrovics Béla, Pitz Andrea, Gyimesi Levente
1995. Hartmut Liebscher, Németországi DJO vezetője
1996. Béki Márton, Bornemisza Zoltánné, Kopeczky Lajos
1997. Monsberger Ferenc (posztumusz)
† 1998. Prof Dr. Gyaraki F. Frigyes
† 1999. Heinczinger János, Nagymarosi Mihály
2000. Mihály Gábor, Heininger Ferenc
2002. Von Benko Ferenc, Von Benko Marian Berta
† 2003. dr. Pátzay Pál
† 2004. Kismartoni Ferenc, Burgermeister Ferencné
† 2006. Zsombori Miklós
2006. Agócs Zoltán, Bachor László
† 2007. Zimonyi János
2008. Dunakanyar Fúvósegyüttes,
† Niedermüller Ferenc
2009. Döbrössy Mihályné,
† Jung Antal
† 2010. Seregi György
2011. Hollikné Dr. Rendessy Annamária, Lukács István
2012. Nagymarosi Férfikar, Szalma László
† 2013. Nieberl Nándor
2013. Rothbauer Antal
2014. Ivor Andrásné,
† Zoller Csaba
2015. Babics Ferencné,
† Fadgyas Ferenc
2016. Rudolf Józsefné, Voknát Lászlóné
2017 Városi Nyugdíjas Klub, Legény Péterné
2018. Müllerné Hontvári Mária, Trieb Antal, Román Sándor
2019. Koncz házaspár
2020. Farkas János (posztumusz), Maurer Jánosné
2021. dr. Stuhl Aranka,
† dr. Szigeti-Benedek Sándor (posztumusz)

Nagymarosi Férfikar

Nagymaros és környékének kulturális és zenei életében jelentős szerepet töltött be és tölt be ma is az 1904-ben alapított, tehát 117 éves kórus.

Fennállása óta mindig nagy elismerést és megbecsülést jelentett a kórusban énekelni. A város lakosságának kórus iránti szeretetét bizonyítja, hogy hangversenyei, fellépései mindig nagy közönséget vonzottak. A kórus részletes történetét **Kismartoni Adrienn** és **Balázs Lajos** által írt, **Rothbauer Antal** által kiadott Százéves a Nagymarosi Férfikórus címmel megjelent kötet dolgozza fel.

A várossá lett Nagymaros kórusát **Brusznyai Margit** vezette 1992-2008-ig, akinek munkásságát Nagymaros Város díszpolgára elismeréssel díjazták. Karvezetése alatt többször jártak külföldön, valamint Erdélyben, kórustalálkozókat szerveztek, nemzeti ünnepeken felléptek. Ebben az időben meg is fiatalodott a kórus, átlagosan 30 és 40 fő között mozgott a tagok száma.

Jelenleg **Juhász Orsolya** a kórus karnagya. Kórustalálkozókat az elmúlt évtizedekben sokszor szerveztek, többször utaztak más településekre is hasonló rendezvényekre, de igazán unicumnak a férfikórusok találkozója számít.

Egy kicsi magyar város 25-30 lakója hétfőnként találkozik, hogy énekeljen, elfeledje a mindennapok gondjait, kiénekeljék magukból az örömeiket, bánataikat és kicsit jobb emberként térjenek haza.

A pandémia sajnos megritkította a találkozásokat, 2020 tavasza óta sporadikusan tudtak csak próbákat tartani, reméljük, idén ősztől új lendületet kaphatnak a közösségek és nem kényszerülnek szünetre.

Bízunk abban, hogy a Férfikórus 117 éves múltra visszatekintő sikerei erőt adnak a továbbiakhoz és még sok örömet okoznak az őket szerető és támogató nagymarosi közösségnek, hallgatóságnak.

Nagymarosi Női Kar

A Nagymarosi Női Kar 2004. február 11-én tartotta első próbáját. Az ötletgazdák Lendvainé Pesti Emese és Zoller Rezsőné Gabi voltak, hozzájuk csatlakoztak az énekelni vágyó lányok, asszonyok.

Az első összejövetelen körülbelül 30-an voltak jelen, ezt a létszámot kisebb-nagyobb változásokkal azóta is megőrizték. Első vezetőjük **Sajó Boglárka** volt, később **Kuháné Tóth Edit** vette át a lelkes énekkar vezetését. Őt követte egy rövid ideig **Brusznyai Margit**, majd 2008 februárjától **Patrik Judit** lett a Női Kar karnagya.

A kórus 2010-ben a KÓTA Országos Minősítésén Arany fokozatot szerzett. Az eltelt évek alatt a kórusnak saját hagyományai lettek, s az éneklés mellett baráti kapcsolatok is kialakultak a tagok között. Első önálló koncertjüket 2010-ben adták, a kórus életét helyi és más városokban szervezett fellépések mellett közös kirándulások, edzőtábor színesíti.

Állandó kísérőjük **Hámori Eszter** zongoraművész, az együttes rendszeresen együttműködik a másik két nagymarosi zenei együttessel, a Nagymarosi Férfikórussal és a Dunakanyar Fúvósegyüttessel.

A Nagymarosi Női Kar 2019-ben önálló hangversennyel ünnepelte fennállásának 15. évfordulóját.

Az együttes fő célja a kóruséneklés népszerűsítése, a magyar és nemzetközi kóruszene tolmácsolása. Emellett természetesen fontos a minőségi szórakoztatás, a zene, a kóruséneklés örömének megosztása a közönséggel. A próbák hetente kétszer, hétfőn és szerdán vannak a Művelődési Házban 19:00-20:30-ig. Kórustagokból sosem lehet elég, ezért a Nagymarosi Női Kar sok szeretettel vár minden énekelni vágyó hölgyet! A jó hangulat és az együtt muzsikálás öröme garantált!

Dunakanyar Fúvósegyüttes

A Dunakanyar Fúvósegyüttest 1978-ban Mayer József karnagy a szobi Körzeti Zeneiskola növendékeiből alakította 48 fős létszámmal.

Megalakulása óta az együttes aktívan részt vállal a Dunakanyar kulturális életében hangversenyekkel, térzenékkel, ünnepségeken, rendezvényeken való közreműködéseivel. 2005-től a zenekar vezetője **Ujvári Gábor** fúvóstanár. Zenekarunk négy alkalommal vett részt országos minősítésen. Először 1984-ben majd 1988-ban. Mindkét koncerten Arany Diplomát szerzett. 1997-ben koncert-fúvószenekari kategóriában Arany Diplomát, show-zenekari kategóriában Kiemelt Arany Diplomát kapott. 2007-ben az együttes megvédte aranydiploma minősítéseit, sőt ekkor már koncertzenei kategóriában is Kiemelt Arany Diplomával büszkélkedhetett. 2008-ban Nagymaros város Pro Urbe díjban részesítette az együttest.

Évről évre nagy érdeklődés kíséri a tavaszi koncerteket és 2000-től a nyári fúvósfesztivált. Ezt az első két évben Nagymaroson, majd Szobon rendezhettük meg vendégzenekarok meghívásával. Többek között Dányból, Kunszentmártonból, Dunabogdányból, Szentendréről, Csolnokról, Gödöllőről, Solymárról; Szlovákiából Nemesócsáról és Hegysurról valamint a Lengyelországi Łacko városából érkeztek zenekarok. Először 1988-ban utazott az együttes külföldre a németországi Bad-Friedrichshallba, a duttenbergi zeneiskola meghívására. A két zenekar között szoros barátság alakult, amelyeket újabb meghívások követtek. Különleges élmények voltak az 1993-ban Szardínia szigetén, Sinnai város zenei egyesületének meghívására, majd 1996 nyarán a franciaországi Orleans-ban, 1996 őszén pedig a németországi Hohenmölsenben tett hangversenykörutak. 1999-ben az együttes Erdélyben, Székelyudvarhelyen koncertezett. 2006-ban és 2008-ban a lengyelországi Łacko város és zenekara látta vendégül a Dunakanyar Fúvósegyüttest.

A Dunakanyar Fúvósegyüttes 2018-ban ünnepelte 40 éves fennállását. Bízunk abban, hogy együttesünk összetartó, igazi csapatként még hosszú évtizedekig folytathatja azt a küldetést, amit megalakulásakor felvállalt.

Templomi kórus

1996-ban fiatalok alapították a kórust Amadeus néven, hogy egyházi ünnepek - advent, karácsony, nagyhét - fényét szép énekléssel emeljék.

Az ünnepek alkalmára áll össze a kórus, akkor tartják a próbákat is megbeszélés szerint. 2016 őszén templomi lánykórust is szerveztek, hogy amíg a fiúk ministrálnak, a lányok is kapjanak valami felemelő feladatot a szentmisén. 10-15 leány énekel a kórusban, 10-18 évesek. A szakmai vezetést **Zoltainé Szabó Ildikó** kántor vállalta magára. Az orgonás szentmiséken, az egyházi nagyünnepeken énekelnek, de szerepeltek a nyitott templomok éjszakáján valamint Szobon a Kodály-évfordulós fesztiválon. A templomi kórusok repertoárját természetesen főleg egyházi énekek "Éneklő egyház" alkotják, egy és kétszólamú énekek, de népdal feldolgozások is gazdagítják. A tagok közül néhányan énekeltek a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus záró miséjének összevont kórusában.

Lázár Fanni, Lázár Nóra, Hadi Luca, Hadi Teodóra, Zoltai-Szabó Ildikó, Molnár Anna, Trieb Mariann, Drobilich Veronka, Dr. Bergmann Mária, Molnár Zsófi énekeltek a 2000 fős kórusban a NEK-on

Misztrál fesztiválok

Pontosan idén húsz éve, hogy minden évben, júliusban a Misztrál fesztivál programjaitól hangos Nagymaros, több ezres tömeg lepi el a művelődési házat, a temlomkertet, a katolikus templomot, a Sigil Galériát, a Triptichon Galériát, hiszen ezeken a helyeken vannak rendszeresen különféle programok.

Miért Nagymaros ad otthon ennek a rendezvénynek? – kérdezem Heinczinger Miklóst, Mikát, aki a zenekar énekese, zeneszerzője és számos hangszer megszólaltatója.

– Mivel nagymarosi születésű vagyok, így fogant meg az ötlet, hogy Budapesten kívül tegyünk rendszeressé a Dunakanyarban egy fesztivált, ahol természetesen más zenekarok is felléphetnek és számos kulturális eseménnyel gazdagíthatjuk az itteniek és az ide látogatók életét. Azóta **Török Máté** és **Tóbisz Tamás** is a Dunakanyarba költözött, erős a kötődés és köszönjük Nagymarosnak, hogy húsz éve befogadott, otthont ad, támogat.

Megjelenésük, plakátjaik 20 éve egységes arculatban hívják az érdeklődőket, a plakát alkotója is nagymarosi kötődésű.

– Igen, **Kettős Tamás** régi cimborám, aki megfestette a plakátunkat, hiszen a Regejáró Misztrál Fesztivál egy brand, amely minden évben hagyományokat visz tovább, ugyanakkor új elemekkel is gazdagszik, a zenén kívül számos művészeti ág megjelent a húsz év alatt.

A teljesség igénye nélkül sorolja fel azokat a művészeket, akik felléptek a fesztiválokon!

– Minden évben jelen van **Tolcsvay Béla**, de többször felléptek Nagymaroson a **Kaláka, a Makám, a Vágtázó Csodaszarvas, a Kormorán, a Sebő együttes, a Bajdázó, Ferenczy György és az első Pesti Rackák, a Muzsikás, Petrás Mária, Nemes Levente, Takács Eszter, Török-Zselenszky Tamás, az ifj. Muzsikás, Tomas Kocko** cseh, de lengyel, belga, amerikai, erdélyi, felvidéki muzsikusok is zenéltek a fesztiválon. Sajnos már nincsenek közöttünk – akik szintén felléptek itt – **Dinnyés József, Kátai Zoltán** énekmondó és **Kobzos-Kiss Tamás**.

Cédrus Egyesület

A Cédrus Egyesület története szinte egyidős várossá válásunkkal. A kezdetben négy szakosztállyal működő egyesület az évek során számos más szakosztályt látott indulni, megszűnni, kiválni, újraalakulni, de az eredeti cél nem változott: a teljes ember kibontakoztatása a sport és kulturális tevékenységek révén.

Ki gondolta volna egykor, hogy a kezdetben csak alkalomszerűen együtt kiránduló, focizó barátok egyszer csak azon kapják magukat, hogy éves tervet készítenek, pályázatot írnak, vagy a 20. kerékpáros táborukat ünneplik? Ennyi év persze nem múlik el konfliktusok nélkül, van néhány fájdalmas történet mögöttünk, de az, hogy milyen sok embernek nyújtottunk kikapcsolódást, tartalmas együttlétet, hány barátság szövődött, miközben láttuk a gyermekeinket felnőni, akik előtt számos sportos és sikeres életpélda kínálkozott, kárpótol a nehézségekért. A legfájdalmasabb persze amikor örökre kell

valakitől búcsúznunk. Ennyi év után már szinte természetes, hogy sok szakosztály ünnepi alkalmain egy-egy gyertya is ég azoknak az emlékére, akiknek a nevetése annyira hiányzik.

A történetünk során működött női torna, labdarúgó, kosárlabda, kerékpáros, természetjáró, amatőr színjátszó, énekkari, vízitúra szakosztályunk, vagy a felnőttképzésnek teret adó "Uni". A városi programokat igyekeztünk színesíteni programjainkkal: labdarúgó torna, streetball fesztivál, négypróba, kerékpáros, gyalogos teljesítménytúra, futóverseny rendszeresen szerepelt programjainkban az évek során. Természetesen részt vettünk mások által szervezett labdarúgó tornán, kosárlabda bajnokságon, kerékpáros és gyalogos teljesítménytúrákon, illetve versenyeken és ott voltunk a tornaszoba felújításán is. Szerveztünk szemétszedést és a takarítottunk a kerékpárúton, de az első, Málenkij robotra hurcoltak emlékére tartott túrát is mi szerveztük. Több beruházást is megvalósítottunk. A jelenlegi Szent Márton közösségi ház első felújítására az egyesület pályázott sikerrel. Idén egy, szintén sikeres pályázat eredményeképpen, **Burgermeister Balázs** családjával való együttműködésben bringapályát adhattunk át a gyerekek nagy örömére a Felsőmező területén. Az önkormányzattal együttműködve megterveztettük és érvényes építési engedélyig eljuttattunk egy multifunkcionális, közel 2 milliárd Ft értékű sportcsarnok építési projektet.

Álmunkban sem gondoltuk volna, hogy 2021-ben is működni fogunk, de azt sem, hogy lesz olyan szakosztályunk, amelyik országos bajnokságban vesz részt, és azt sem, hogy jó néhány álmunk megvalósulatlan marad.

Ami az egyesületet több mint 20 éve vezeti, az a felismerés, amit egyik társunk úgy fogalmazott meg: „szinte mindent jobb másokkal együtt csinálni, mint egyedül" - ha ráadásul ez a társaság inspiráló és felemelő, biztosra vehető, hogy a történetünk - a városéval összefonódva - még sokáig folytatódik.

Focistáink

Egyesületünknek a régi fociban egy nagynevű híressége volt, Nagymarosi Misibá (1919-2002).

Az elmúlt 25 évben minden, a klub életében történt fontos esemény az ő nevéhez köthető. 1942 és 1950 között 13 alkalommal szerepelt a válogatottban és 3 gólt szerzett. Négyszeres Budapest válogatott (1946–49). 1945-ig Újpest FC, 1950 és 1956 között Bp. Dózsa oszlopos tagja volt.

1996-2000-ig **Major László** elnökségének idejében ifjúsági és serdülő csapatunk a Megyei II. és III. osztályban szerepelt több-kevesebb sikerrel. Az Ifjúsági csapat egyik évben bajnokságot is nyert. A csapatban szereplő játékosokra épültek a későbbi évek felnőtt csapatai. Ebben az időszakban kétszer is meghívtuk az Újpest NBI-es felnőtt csapatát, akik szívesen vették a meghívást. A kezdőrúgást Misibá végezte el, ami nagyon nagy örömet okozott a rengeteg kilátogató nézőnek. Ebben az időszakban még az Önkormányzatoknak lehetőségük volt a helyi csapatokat támogatni.

Újpesti társak - balról jobbra Kirádi Ervin, Szűcs Sándor és Nagymarosi Mihály

2000-2004-ig **Sümegi László** elnökségének időszakában az első évben csapatunk a Megyei II. osztály középmezőnyében végzett, a következő évben versenyben volt a feljutásért. Ez sajnos nem sikerült. Az ifjúsági és serdülő csapatokat is versenyeztettünk, akik mindig jó eredménnyel büszkélkedhettek. A Club anyagi támogatást nem kapott, ezért a szükséges források előteremtéséhez sport bálokat, majálist szerveztünk. Az innen befolyó pénzből próbáltuk a működésünket fenntartani. A jó szerepés következtében sok nagymarosi ember gondolta úgy, hogy érdemesek vagyunk a támogatásukra.

2002-ben Nagymarosi Mihály emlékére Magyarország-Nagymaros öregfiúk mérkőzést rendeztünk. Nagyon jó hangulatú mérkőzést játszottunk rengeteg nézővel. Sajnos a ciklus végére a megszűnés határára került az egyesület.

2004-2010-ig **Major László** elnökségének 2. időszakában a felnőtt csapatunkat újjá kellett építeni, amelyet a pár évvel ezelőtt bajnokságot nyert ifjúsági csapatra építettünk. Közben indítottunk a fiatalabbakból egy új csapatot, hogy sokáig biztosítsuk az utánpótlást. 2007-ben volt egyesületünk 100 éves, amelyre ismét meghívtuk az Újpest felnőtt csapatát. Ezt már sajnos Misibá nem élhette meg, ezért az egész ünnepséget a sírjának megkoronázásával kezdtük. Ebben az időszakban tagdíjakból, rendezvényeken befolyt támogatásokkal, illetve minimális önkormányzati támogatással tudtuk az egyesületet fenntartani.

2010-től **Szekeres Ferenc** vezeti az egyesületet, mely a 2010-es évre nehéz anyagi helyzetbe került. Egy felnőtt és egy ifjúsági csapatunk volt akkoriban. Ekkor döntött az akkori kormány, hogy létrehoz egy sporttámogatási rendszert, hogy legyen utánpótlás. A Bozsik programok támogatásával az volt a célunk, hogy minden korosztályban legyen saját csapatunk és a tehetségesebbeket Vácon keresztül minél magasabb szintre tudjuk juttatni. Ennek eredményképpen jelenleg folyamatosan versenyeztetjük a gyerekeket. U7-U9-U11-es korosztályban saját csapatunk van, még U13-U16-U19-es korosztályokban Szobbal és Zebegénnyel indítunk közösen csapatokat. Vannak gyerekeink a Vasas és a Ferencváros utánpótlásában is. Az idősebb korosztályú játékosaink között többen is NBIII. és megyei I. osztály felnőtt csapataiban szerepelnek. A felnőtt csapatunk évek óta a megyei III. osztály középmezőnyében szerepel, jellemzően helyi kötődésű játékosokkal. A fenti sportfejlesztési támogatásoknak köszönhetően anyagi helyzete stabil a klubnak. Felszereléseink és eszközeink megfelelő mennyiségben és minőségben állnak a rendelkezésünkre, így optimistán nézünk a jövő felé.

Szekeres Ferenc

KAJAKOSAINK

Az 1950-es évek végén alapított klub a kezdeti barakk épületből a 70-es évekre - köszönhetően a hatalmas társadalmi összefogásnak - már saját, a kor elvárásainak megfelelő színvonalú csónakházzal rendelkezett.

A 90-es években már főállású edzők felügyeletével folyt a felkészülés. **Nieberl Károly, Tóth László**, majd napjainkban **Petrovics Béla** és **Döbrössy Gergely** látja el az edzői feladatokat. Néhány éve **Mozga Péter** elhatározta, hogy a kenus szakágat is újjáéleszti. Ezzel újabb lehetőség nyílt a fiataljainknak tehetségük kibontakoztatására.

A jól megalapozott és szorgalmas munka eredményeként, az egyesület egyre több pontot szerzett a Magyar Bajnokságokon. Mivel az adottságaink az utánpótlás nevelésnek feleltek meg legjobban, ezért a legnagyobb nemzetközi sikereket sok versenyzőnk már nagy egyesületekhez igazolva érte el.

Míg korábban **Pitz Andrea, Petrovics Béla, Viski Erzsébet, Móni Katalin, Gyimesi Levente, Cservári Gábor, Járik Gergely, Sasvári Gábor,** addig az utóbbi 15 évben **Harangozó Csaba, Obermayer Dorina, Halápi Gergely, Jeszenszky Petra** - aki 2015-ben Maraton Ifjúsági világbajnok lett párosban, **Gaszner Ádám** és a mai napig is aktívan versenyző **Szántói-Szabó Tamás, Aradi Álmos és Bátor** képviselik a nagymarosiakat a nemzetközi porondon. Tamás és Álmos éppen a napokban szerepeltek az ifjúsági és U23 gyorsasági világbajnokságon a portugáliai Montemor-o-Velho-ban. K-2 1000 méteren két magyar bronzérem született. Ifiben **Aradi Álmos, Panyik Zsombor** egysége, U23-ban pedig hatalmas csatában a Szendy Márk, Szántói-Szabó Tamás-duó is harmadik lett.

Az elmúlt 15 év egyéni és páros Magyar Bajnokai: **Heincz Sándor, Döbrössy Péter, Maurer Morvai Bence, Halápi Gergely, Heffenträger Zoltán, Sárog Zsolt, Szlávik Tamás, Szántói Szabó Tamás, Polgár Dániel, Polgár Péter, Müller Bettina, Jeszenszky Petra, Dobó Bálint, Gaszner Ádám**, míg napjaink Magyar Bajnokai az utánpótlás képviseletében: **Kardos Orsolya, Kardos Olivér, Gaszner Eszter, Drobilich Pál.**

Évente augusztus 20-a körül megrendezzük a Dunakanyar Kupát a környék egyesületei számára, ezzel is színesítve az ünnepet. Ez a verseny kiválóan tükrözi a sportág hangulatát. Nagyon sok példát lehet látni a küzdeni tudásra és kitartásra.

Büszkék vagyunk arra, hogy gyermekeink a kajak mellett számos olyan sportággal foglalkozhatnak, amelyek ugyan kiegészítő sportként funkcionálnak, de elsajátítják az úszás, a kerékpározás, futás, télen a sífutás, síelés, korcsolyázás mozgáskultúráját. Olyan csapatban versenyezhetnek, amely példát mutat összetartásra, kitartásra, ebben a természetes környezetben, a szabad levegőn.

NAGYMAROSI SPORTEGYESÜLET VEZETŐSÉGE

Nagymarosi Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Ha egy kicsit a múltba tekintünk, azt látjuk, hogy már a történelmi Magyarországon is és a két világháború között is számos helyen az országban, így Verőcemaroson és Nagymaroson is működött önkéntes tűzoltóság, még a szocializmus idején is.

Az 1989-es rendszerváltás után Magyarországon ezen „egyletek" jelentős része megszűnt, a tűzoltó szertáraik és felszereléseik karbantartás és felújítás hiányában zömében tönkrementek. A 2000-es évekre erősödött meg a civil szféra annyira, hogy néhány jelentős pusztítást okozó káresemény hatására átgondolja a helyi tűzoltó egyesületek fontosságát. A helyi lakosság kezdeményezésére **David Balazic** elnök vezetésével alakult meg 2007-ben itt Nagymaroson is az új egyesület, amely 2011. évtől végez aktív tevékenységet Nagymaros, Zebegény és Szob településeken.

Az egyesület alapszabályának elfogadásakor az alapítók még nem tudták, hogy milyen lesz ennek a nemes kezdeményezésnek a fogadtatása a lakosság, továbbá az önkormányzati és az állami szervek körében. Nem sejtették azt sem, hogy néhány évvel később szinte minden alkalommal elsőként fognak kiérkezni a tevékenységi területükön kialakult káresemények helyszínére, és azt sem, hogy néhány egyesületi tag élethivatásának választja majd a tűzoltó mesterséget.

A helyben meglévő szakszerű segítség elképesztő mértékű kárenyhítésre képes. Vác Hivatásos Tűzoltó Parancsnoksággal megkötött megállapodás keretei között a hagyományőrzés mellett megkezdődött egy olyan egyesület felépítése, amely a hatályos jogszabályi keretek maradéktalan betartásával hatékonyan és szakszerűen tud közreműködni a váratlan és változékony természeti jelenségekből továbbá

az emberi tevékenységből eredő káresemények felszámolásában.

Eltelt azóta több mint egy évtized, és az egyesületi tagok áldozatvállalásának, továbbá a lakosságtól, civil szervezetektől, az önkormányzatoktól, és az államtól érkező töretlen támogatás eredményeként az egyesület működése azóta is folyamatosan biztosított.

Végéhez közeledik a Nagymaros Város Önkormányzat által rendelkezésünkre bocsátott szertár épület felújítása, megújult a szaktevékenységet vállalt tagok egyéni védőfelszerelése és megérkezett idén az egyesület új, országúti gyorsbeavatkozó és vegetáció tüzek oltására alkalmas felszereléssel ellátott Volkswagen Amarok típusú gépjárműve. Örömmel fogadjuk olyan lakosok jelentkezését, akik személyes közreműködésükkel járulnának hozzá az egyesület működéséhez.

Nyugdíjas Klub

A Nyugdíjas Klub 1985-ben alakult Burgermeister Ferencné, Judit vezetésével, majd Makrai Ferencné Erzsike, jelenleg Bethlen Gáborné Marcsi fogja össze azokat a nyugdíjasokat, akik közösséghez szeretnek tartozni, szívesen töltenek pár órát együtt, odafigyelnek egymásra.

Ez alatt a hosszú idő alatt számos kulturális eseményt szerveztek vagy vettek rész ezeken, rendszeres buszos kirándulásokra mennek az ország távolabbi vidékeire, s ahova nem jutnak el, azokat szívesen megtekintik együtt vetített képeken, filmeken. Együtt járnak színházba, múzeumokba, fürdőhelyekre.

A klubnapokra előadókat hívnak a legváltozatosabb témákban, mint irodalom, történelem, zene, egészségügy, mezőgazdaság, városunkat érintő, aktuális kérdések.

A létszám változó, voltak százötvenen is, jelenleg 60 feletti az állandó klubtagság. Különböző szakköreik is voltak, mint énekkar, túrázók csoportja, kertbarát kör **Dudás János** vezetésével, akiknek éves kiállításait rendszeresen megcsodálhattuk a művelődési házban. Jelenleg Die Blumen tánckar és a kézimunka szakkör működik aktívan. Vannak olyan összejöveteleik, amikor egymást megköszöntik, kerek évfordulókról megemlékeznek. Minden évben megrendezik az Idősek Világnapját, összefognak más civil szervezetekkel, az iskolával és nagyon jó kapcsolatot ápolnak a kismarosi nyugdíjasokkal is.

Rendszeresen részt vesznek a város szépítésében is, metszik a rózsákat, rendben tartják a játszótereket, egyéb közösségi tereket. A város életében betöltött fontos szerepük elismeréseként 2017-ben a város vezetése Pro Urbe díjban részesítette a Nyugdíjas Klubot.

Ameddig az egészsége engedi, Bethlen Marcsi szívesen vállalja a közösség összetartását, reméljük, még sokáig szereznek a városnak és egymásnak örömöket.

Mire tanítottak minket az elmúlt évtizedek árvizei?

„Az emberi történelem hatalmas kultúrák teremtője, amelyek azért pusztultak el, mert képtelenek voltak tervszerűen, értelmesen és cselekvően válaszolni a kihívásokra.”

Erich Fromm

1965-ben volt egy komoly árvíz, amely ellen nem védekezett senki. 2002-től kezdődően összesen négy árvíz sújtotta városunkat. Az árvizek szempontjából ekkor új korszak kezdődött. Ez a cselekvés korszaka. 2002-ben a város vezetése elhatározta, hogy védekezni fog, homokzsákokból gátat építtet a lakókkal. Sajnos ez a jószándék önmagában kevés volt. A lakosság érzékelte a kaotikus helyzetet és saját kezébe vette a védekezési feladatokat. A késpenge élén táncolva, de végül is hatalmas összefogás eredményeként sikerült megvédeni a várost. Itt tapasztalhattuk meg azt, hogy az összefogásnak micsoda ereje van. Természetesen ebben az esetben könnyebbséget jelentett az, hogy a cél tiszta és világos volt, a város megmentése.

Összességében ez a sikeres védekezés rendkívül felemelő érzést - „TÖKÉLETES ÉLMÉNY”-t - adott az embereknek (Csíkszentmihályi Mihály alkotta meg a definícióját).

A kosz, mocsok, károk és fáradtság ellenére az emberek hatalmas boldogságélményt éltek át. Ez egy történelmi pillanat volt a város életében, amelyből erőt meríthettünk volna a későbbiekben, de ez nem történt meg. Elmaradt a következtetések levonása, az összefogás és együttműködés közösségi életünk más területein is.

A következő két árvízi védekezés is sikeres volt. (De az is tény, hogy a víz nem volt rendkívül nagy.) Itt már megvalósult a városi vezetők és a lakók közötti együttműködés. A védekezések során a meghatározó pozíciókba alkalmas emberek kerültek. Megjelentek a kreatív ötletek is a védekezésben (pl.: homokzsák, beton és fa).

A gátépítés módszerének fejlődése:

Az első védekezésnél csak zsák (2002)

A negyedik védekezésnél már továbbfejlesztve (2013)

A negyedik, 2013-as legmagasabb árvíz érkezése előtt nem voltunk tisztában azzal, hogy mi vár ránk. Alapvetően megvolt az önbizalmunk, talán túlzott is. (Persze jó kérdés: mi a túlzott önbizalom?) Az előrejelzések megtréfáltak minket (alacsonyabbra jelezték a vízszintet). Hatalmas probléma volt, hogy a város és az érintett hatóságok nem találták meg a közös hangot. Szerencsére a Duna nem tudta, hogy a gát túloldalán mennyire nincs egység, mert akkor sokkal nagyobb károkat tudott volna okozni nekünk.

A város közepén több csatát elveszítettünk...

de a háborút megnyertük!

Meg kell tanulnunk, ha egymás ellen harcolunk, akkor nem megyünk semmire! Viszont ha összefogunk, akkor a körülmények nem számítanak, jöhet bármi, a cselekvésünk eszköztárát ahhoz fogjuk igazítani. Az ilyen összetett helyzetekben nélkülözhetetlen a komplex gondolkodás.

A közgondolkodásunkat át kell hogy járja a társadalmi felelősségtudat.

Tudnunk kell a rendkívüli helyzetekben az egyéni érdek elé helyezni a közérdeket.

A közösségnek érzékenynek kell lennie az egyéni tragédiák tekintetében. Erre jó példa a Mainzi u-i „nyomortanya” helyén egy új háromlakásos ház megépítése.

EGY MINDENKIÉRT MINDENKI EGYÉRT!

MIHÁLY GÁBOR

DR. CSÁKI TIBOR ATYA ÜZENI A MOSTANI ÉS A KÖVETKEZŐ GENERÁCIÓNAK:

„Alattad a Föld”. Az Isten adott valami feladatot. Szilárdan állok azon a helyen ahová helyezett, a küldetésben, amit rám bízott.

Ha az evangéliumra alapozzuk életünket, akkor sziklára állítjuk létránkat. A Prédikátor könyvében olvassuk: „Mindennek megvan a maga ideje”. Az evangéliumban számos buzdítás áll azzal kapcsolatosan, hogyan éljünk a jelenben: *„Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról. A mának elég a maga baja.”* (Mt. 6.34) *„Ne aggódjatok semmi miatt”* (Fil.4.6) Ezek hátterében ott van a bizonyosság, hogy van egy Atya az égben, aki szeret bennünket és törődik velünk. Tudja, hogy mire van szükségünk, és velünk van pillanatról pillanatra, jobban, mint a legszeretőbb apa vagy anya. A jelen pillanat az egyetlen idő, amely a birtokunkban van. A múlt már elmúlt, a jövőről nem tudjuk, hogy lesz- e? Ezt mondhatjuk: a múlt nincs többé, helyezzük Isten irgalmába. A jövő még nincs itt. Azzal, hogy most éljük a jelent, jól fogjuk élni a jövőt is, amikor majd jelenné válik.

„**Fölötted az ég**”. Hová tart az életem? Pál apostol írja: *„Csak ne a láthatóra, hanem a láthatatlanra fordítsuk figyelmünket, mert a látható múlandó, a láthatatlan viszont örök.”* (2Kor 4, 18). Ez a megállapítás gyökeres változást indíthat el bennünk. „Ha van elég tárgyilagosságunk elismerni, hogy minden összedől, hogy minden „hiúságok hiúsága", hogy minden viszonylagos, akkor rátalálunk az Abszolútum értelmére és az egyedüli szilárd ponthoz: Istenhez fogunk csatlakozni. Isten lesz életünk eszménye.”-. És akkor, ha becsületesek akarunk lenni önmagunkkal szemben, életünket ehhez az ideálhoz kell alakítanunk, megalkuvás nélkül, fenntartás nélkül. Értelmetlen dolog lenne olyasmire fecsérelni a szívünket, a szellemünket, az erőnket, ami romba dől.

„**Benned a létra**”. Az első századok keresztény atyáinál olvashatjuk: Törekedj bejutni bensődben lévő kincstárba, akkor az égit is látni fogod. A mennyek országába vezető létra benned, lelkedben van elrejtve. A bűntől távolodva merülj le önmagadba, ott lépcsőket fogsz találni, amelyeken felemelkedhetsz. Az Istenhez vezető út itt a saját valóságba való leereszkedést jelenti. Ott találom meg azt a létrát, amelyen felemelkedhetek Istenhez. Szent Ágoston magát Krisztust nevezi „Scala nostrának”, a mi „Létránknak”. Krisztus alászállt közénk, hogy általa mi mintegy létrán felemelkedhessünk Istenhez. A létra két tartó rúdját az Isten és az emberszeretet kettős parancsaként is értelmezhetjük. „Ezért megmarad a hit, a remény, a szeretet. De legnagyobb, a szeretet. (1.Kor-13.)

E kiadványunk fényképeit készítették: ***Döbrössy László, Döbrössyné Valentin Kriszta, Dunakanyar Fúvósegyüttes honlapja, Gubacsi László, Hujbert István, Magosi Márk, Mándli Gyula, Mihály Gábor, Murányi Zoltán, Nagymaros Férfikar honlapja, Szekeres Ferenc, Szilágyi Erzsébet.***

KÖSZÖNETTEL TARTOZUNK MINDENKINEK, AKI A 25 ÉV ALATT AZ ÉLET BÁRMELY TERÜLETÉN ELŐMOZDÍTOTTA VÁROSUNK ÉLETÉT, DE MUNKÁSSÁGA TERJEDELMI OKOK MIATT EZÚTTAL NEM KERÜLT BE EBBE AZ ÜNNEPI KIADVÁNYBA.

Impresszum

Felelős kiadó:
Nagymaros Város Képviselő-testülete
2626 Nagymaros, Fő tér 5.
Telefon: 27/595-100
Fax: 27/354-245

Felelős szerkesztő:
Szilágyi Erzsébet
szilagyierzsebetgina@gmail.com
Telefon: +36 30 519-1519
Tharan-Trieb Marianne
olvasószerkesztő

Nyomdai munkák:
Multiszolg Bt.
2600 Vác, Lemez u. 2.